

SZARVASI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Jókai-utca 1237. sz., héví a lap
szellemi részét illető közlemények küldendők. —
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egyszerre 3 kor., Félévre 4 kor., Negyedévre 2 kor., Egyszámra 10 fill.
Megjelenik minden vasárnap reggel.Szerkesztő és lapfőigazgató:
Benczúr Sándor.
Felolvasó szerkesztő:
Salacz Elemér.KIADÓHIVATAL: Jókai-utca 1237. sz., héví a hirdetések,
— előfizetési pénzek és reklamációk letétele. —
EGYES SZÁM KAPHATÓ:
Müller Károly, Pácz Mikály, Pletenik József, Koszuch János és
Vitalis János urak kereskedésében.

* HIRDETÉSEKET jutányos áron vesz fel a Kiadóhivatal és Müller Károly könyvkereskedő. *

Beköszöntő.

Az egyetemes emberiségi szellem világtörténeti fejlődésének leghatékonyabb rugója és előmozdítója, az egyéni szellem hatásának leghatalmasabb eszköze a sajtó, mely óriási lendületet adva a civilizációnak parallel fejlődést létesít oly társadalmi körökben is, melyek egymással összeköttetésben alig vagy éppen nem állanak.

A sajtó a gondolat fölszabadulása a röghözkötöttségtől s a sajtó szabadságáért küzdve általában az ideális javakért küzdött az emberiség nemesebb része. Ennek kivívása által lett az azon mérhetlen erejű és becsü kápos, mely számtalan ember gondolatát és véleményét egybe fűzve és personifikálva teremtője a mindent alkotni vagy lerombolni, a mindent felemelni vagy elsöpörni képes legnagyobb szociális hatalomnak: a közvéleménynek.

Sajtó és közvélemény egymás-

tól nyerik hatalmukat. A közvélemény a sajtó által nyer külsőleg kifejezést. Ez által hallatja szavát. Viszont a sajtó az általa külsőleg megteremtett és kifejezett közvélemény tolmácsolása által lesz hatalmassá.

De csak akkor, ha ezt bátran, erőlyesen és igazságosan teszi s nem engedi magát semmiféle mellétekintetek által befolyásoltatni. Csak akkor igazán sajtó a sajtó, ha a lap cikkeiben a közvélemény szava viszi a tónust s csak igen ritkán egyeseké, az érdekeké pedig soha.

A sajtó kötelessége, hogy a leg-erősebb kontrollja legyen mindannak, minek a közre kihatása van.

A sajtónak koll a közügyek tárgyalását nyilvánossá téve, azokat a közvélemény bíráló széke elé vinni.

A sajtónak kell örködni a népnek, a polgároknak mindennemű java felett s kérlelhetetlenül lesújtani azt, ami az ellen van, azt, aki az ellen tesz.

Általánosságban, rövid körvonalaiiban ez a sajtó hivatása és feladata.

Csak akkor igazán hirlap a hirlap, ha ennek a hivatásnak betöltésére, ha ennek a feladatnak megoldására képes s azt akarja is.

Bár közönségéhez s területéhez képest a vidéki sajtó, egy vidéki hirlap szükségképen szűkebb körben mozog, de a sajtó fent röviden kifejtett rendeltetését szem elől téveszteni azért sohasem szabad. Különben megszűnik lap lenni s nem lesz egyéb, mint a sajtó szegylene.

Mert lehet-e azt a lapot lapnak neveznünk, melynek szerkesztői és kiadói sutba vágva a sajtó magasztos hivatását, lapjukat teljesen és kizárólag vállalatnak tekintik, eszköznek, melylyel zsebüket megtölthetik? Lehet-e lapnak tekintenünk az olyan lapot, melynek szerkesztői és kiadói lap címet adtak bár, de a fősulyt a reklámokra és hirdetésekre fordítván, az ezek közzététele után még fen-

TÁRCZA.

Ének a hétről.

(Beköszöntő-féle s kapcsolatban valami a pokolról.
Egy kis agrarizmus. Kossuth-móta. Pár szó színésznőinkről)

Köszöntlek én is titeket
És jó napot kívánok.
Bár jól tudom, hogy jó napot
Én soknak nem csinállok.
Azt is tudom, a pokolba
Szeretnétek már látni;
Felebarátim, türelm,
A sorját meg kell várni.
Oda jutok bizonytalán én,
De nem magamba vélem,
Lesz ottan is közületek,
— Ne venőök sorba, kérem?
Ne féljetek, nem írom ki,
Testvéreim az Úrban,
Kik lesznek együtt én velem
Ama utolsó úrban,
Sokan volnátok, azt tudom,
— Na mindegy abba szegyet

S most nincs helyem, de elzengem,
Ha majd több terem löszem.
Azután meg, — higj és remélj —
Megirva bibliába,
Nem is lesz tán oly rossz ott lenni
Abba az új világba.
Pöleg ha ott policia
Nem vigyáz fel a rendre,
S arra, hogy hölgy ne sétáljon,
Ha leszállt már az estve.
S kényszerítve fess gavallér
Nem lesz arra oda lenni,
Hogy hölgyéért lússon-fusson,
Kit bevitték csendesen.
És a hölgy sem lesz kitéve,
Hogy udvarlók serege,
Kiket szive be nem fogadt,
Ót olyan csuffá tegye.
Mert mivel a rózsabimbó
Kinyílt ugyan, de a méh,
Más volt, nem ők, a mely lágyan
Döngve szállt a méz felé.
És a rendnek hős vitézít
Rázdíták vad dühhél
És elfogták a szegény lányt,
— Igy halottam fél füllél.
Ne féljetek, a rend őri,
Ha ilyen van ott lenni már,

Tudni fogják, mi fán terem
A személyes szabadság.
Gyöngé nőske — bár nem úri —
Meg lesz védve odalenn,
S rendőrnőknő kutyszámba
Emberi lényt nem veszen.
S nem hurezolja útve-rugva
Végig az utczák során —
Mert hát nálunk ez a virtus
A rendőri őrtanyán.
Pedig bizony, nem tudom én,
Nem-e volna sokkal jobb,
Hogyha arra vigyáznának,
Ki hol, merre s miként lop.
Korán este népes utczán
Bemásznak az ablakon,
Lopnak jobbra, lopnak balra,
A mi lopható vagyon.
A rendőrség nagynehezen
Indít holmi nyemozást,
Am hogy „tettes ismeretlen,
Éz már rendőri szokás.
Pontosb' dolga van ő néki:
Az erkölcsöt ügyeli,
S ki szerelmes s rand'vousra jár,
Bizony azt lefűleli.
Szép az erkölcs, szebb, ha arra
A rendőrség felvigyáz,

Jelen számunk 8 oldal.

maradt helyet pedig az u. n. szellemi részt főleg Olló nevű munkatársuk segítségével töltve be, illetve állítva össze semmi egyebek, mint reklám-cédulák. S nem-e égbé kiáltó gúny lap elnevezést adni az ilyen reklám-céduláknak, melyeknek szerkesztői valahányszor egy cikk közléséről van szó, nem azt veszik fontolóra első sorban, hogy milyen irodalmi niveau áll az a cikk, mennyi benne az igazság, hanem azt, hogy annak közléséből, vagy nem közléséből származik-e rájuk több haszon. S ha ez utóbbról győződnek meg, szólhat az a cikk százszor a közérdekében, lehet benne tenger igazság, még se lát annak a lapnak hasábjain soha napvilágot. Lévéen azon uraknak első az üzlet. És most kérdjük, fejlesztheti-e a közszellemet, lehet-e eszköze az egyéni szellem hatásának, lendítője a civilizációnak egy ilyen „lap”? Főlszabadelése-e a gondolatnak a röghöz kötöttségtől, uralkodása-e a vélemény szabadságának egy ilyen „lap”, vagy erős megköltése szerfele érdek által, terrorizálása, halála azoknak? Arra még nevetséges lévéen gondolni is, hogy egy ilyen zsánerű „lap” a közvélemény tolmácsolója a polgárok közérdekének bátor és független képviselője, szószólója, támogatója lenne. Nem-e durva parodizálása ilyen „lapok” létezésé a sajtó magasztos és nemes feladatának? S nem-e felháborítóan nevetséges állapot kalmárokat látnunk önmaguknak Cato szerepében tetszelegve?

De ne legyen sohase az Rendőri brutalitás.
Az is szent, hogy a jobb kézzel Kézet fognak oda lenni.
S vicces mérnök nem lesz ott, ki Tréfa tárgyává legyen.
Hogyha pedig kaláberben Nem a „hosszú szín”-ből hisz,
Szindirektor jó apósa
Ézért fülön sohase eszj.
Ne féljetez hát testvérim,
Jó dolgunk lesz ott nekünk,
Addig is, míg oda jutnánk
Zengjük heti énekünk.

Messze, messze künn a tarlón
Búzát esépel, zúg a gép,
Kora roggtól napestélig
Nagy munkában van a nép.
A gép körül sűrű-forog
Az apraja, a nagyja,
Lesik, várják, számítgatják,
Hogy a kereszt mint adja.
Nagy probléma. Most dől el majd,
Bő lesz-e az esztendő,
S egy hosszú év munkássága
Valjon nem-e veszendő.

Összevetve az itt elmondottakat a szarvasi zsunalisztikai állapottal meg fogják önkökn kapni a feleletet ama, lapunk kézhez vételekor bizonyosan első sorban felmerülő kérdésekre: minek három lap. Szarvason. Kifejtettük előbb a sajtó irvatását. Légyének Önök elfogulatlan bírák s itéljék meg, megfelelt-e, megfelel-e annak az eddigi Szarvason létezett két lap.

Mi azt hisszük, hogy nem. Eppen ezért indítottunk meg a inai nappal egy új lapot, a „Szarvasi Hirlap”-ot, mert éreztük, mert tudtuk, hogy szükség van itt egy olyan lapra, a mely minden tekintetben méltó légyen a lap elnevezésre s hivatott képviselője legyen a sajtónak Szarvason, esakis ilyen lapnak lévéen létjogosultsága.

S hogy a „Szarvasi Hirlap” megfelelhessen az előbe tüzött célnak, megtettünk minden tőlünk telhetőt.

Független és a lap egyesektől úgy, mint testületektől. Nem függ a községtől, nem függ a pártoktól s távol áll minden felekezeti-ségtől.

Cikkei közöttételeben nem az lesz a mérték adója, haszna van-e abból a nyomdának vagy a szerkesztőnek, kiadónak. Mert semmiféle nyomdával összeköttetésben nem állunk és semmi más hasznot nem tartunk szem-előtt, mint a köznek a hasznát. Csak egy szempont, csak egy cél, csak egy elv vezérel, hasznára lenni a köznek, s a közönség érdeke s javában s így városunk előbbrehaladásában is önzetlenül közreműködni.

A ki mint vet, úgy is arat,
Póladabeszéd így tartja.
Jól vétettek. Most az egyszer
Neki is lesz igazn.
Mindenfelől az a hir jön,
Hogy a búza jól fizet,
Ergő, iszunk nagyot rája,
Ugy gondolom -- nem vizet.

„Kossuth Lajos szent sirjára
Kisütött a nap sugára.
Tetejében nyiladozik
A szabadság rózsafája.
Könny áztatja a rózsafát,
Minden reggel gyöngyharmatos,
Az ő lelke sir az égben!
Minket sirat Kossuth Lajos!”
... Munka után, ha már a nap
Lelanyatlott nyugovóra,
Künn a tarlón dolgoz lányok
Dalos ajkán kél a nóta.
Belesir az éjszakába,
Oly bánatos, oly panaszos:
Az ő lelke sir az égben!
Minket sirat Kossuth Lajos!”
Zeng a nóta, sir a nóta,
Fájó szívvel elhallgatom,
S eltűnődve, felmerengve

Független és bátor szószólóra fog találni a „Szarvasi Hirlap”-ban minden jogos érdek, minden igazságos törekvés s kérelmetlen ellenségre minden jogtalanság, minden igazságtalanság, szóval mindaz, mi nem a közönség, nem városunk jól felfogott érdekében való.

Feladatunk megoldásának nehezé munkájában bátorítani fog annak tudata, hogy akarat mellett parányi erő is csodálatra méltó tetteknek szerzője lesz. A mi akaratunk pedig erős. S nem fogja megingatni azt, sem esökkenteni nem lesz képes munkásságunkat, fáradozásainkat s nem szegi útját törekvéseinknek sem kiesnylés, sem gúny, sem komoly támadás.

Előfizetési felhívás.

Több oldalról nyitvánított s mondhatjuk közóhajnak megfelelően jártunk el akkor, amidőn új lapunkat a „SZARVASI HIRLAPOT” a mai nappal megindítottuk. Hogy lapunknak mi a célja, s hogy mily irányban s mily érdeket óhajt szolgálni, azt lapunk vezércikke tárja elő. — Nem sablonos, légből eresztett hangzatos ígéretek teszünk olvasóinknak, hanem mindazt, mit célul magunk elé tüzöttünk, kereszttül vinni, megvalósítani komoly feladatunknak ismerjük.

Közönségünk bizonyos idegenkedéssel viseltetett mindedig a vidéki hirlapokkal szemben, de ha ismerjük az okot, ami az idegenkedésnek kútforrása volt, indokoltnak vehető a hirlapok iránti közöny.

A „SZARVASI HIRLAP” azonban feladatául tüzte ki azt is, hogy

Ugy magamba elgondolom
Behallatszik-e e nóta,
Be ebbe a nagy városba.
Meghallják-e, megértik-e,
Mennyi panasz minden sorba
Dehogy hallják. Dehogy értik.
Nincsen is rá semmi gondjuk.
Ki löröndne már ma véled —
A nóta, azt eldajoljuk.
De azt rég elfelejtettük,
Hogy mi voltál te mi nekünk,
Hogy mit tettél, mit áldoztál
Kossuth Lajos, te mi értünk.
Hogy pedig tán hálával is
Tartoznánk mi, hej de sokkal,
Ki gondol rá? Hálavirág
Kiveszett a mai korról.
Pedig itt van az alkalom,
Hogy löröjjük tartozásunk.
Száz éve, hogy megszületél.
E napot kén' áldva-áldunk.
Ezt a napot, áldott napot
Megülhetnénk, ünnepelnénk,
Hogy magyarok volnánk mi is,
Hadd látná meg ez a környék.
Emelhetnénk szobrot néked,
Ha nem vón' is nagy és fényes,
De a mire rátekinthe,

a vidéki hírlapírás mesterségének és a vidéki hírlapoknak tekintélyt szerezzen, amit hisszük, el is érhetünk, mert hiszen munkatársaink személye egyenként is, de együtt véve feltétlenül biztosítja részünkre a sikert. — Munkatársaink névsora külföldben a következők:

Balla Sándor, Bencur Jenő, Beencéresi Dezső, Benka Gyula, Borsitz Mariska, Biliszki János, Dérey Péter, Dancs Szilárd, Dolesch József, dr. Fuksz Béla, Jeszenszky Imre, Kevicky László, Illyés Alajos, Liska János, Molnár János, Molnár Kálmán, dr. Mázor Elemér, Mocsikónyi József, ifj. Székely (Nuszbe) Sándor, Péteri József, Plencner Lajos, Reiter Ferenc, Sárossy József, Sinkovics István, Sárkány Imréné, Tarr Dezső, Zlinsky István, Zvarinyi János, Dr. Vass Nándor, Udvardy Sándor, stb.

Mindezek után szemelőt tartva még gazdasági viszonyainkat a figyelembe véve a cél, mely nem anyagi érdekeket akar szolgálni: lapunk előfizetési árát oly csekély összegben állapítottuk meg, hogy arra bárkinek is, minden áldozat hozatal nélkül módjában álljon előfizetni.

Előfizetési árak a következők:

Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes száma 10 fillér.

Tisztelettel:

A „SZARVASI HIRLAP”
szerkesztősége és kiadóirodája.

Artézi fürdő.

Általános megelégedést keltett városunkban az artézi fürdő létesítésének híre. Régen pengetik már, de a megvalósulástól még

messze van. Azok az akadályok, a melyek községünkben már annyi életrevaló eszmének nyakát szegték, ebben a kérdésben is fenyegetőznek.

Bizottságokat küldtek ki.

A szarvasi, a szentandrás-i takarékpénztárak s a község megbizottai, számszerint 8-an, várják a megfelelő alkalmat, hogy összeüljenek megtárgyalandó a községi képviselőtestülethez felterjesztendő javaslat módjait.

Az idő mulik, a fürdő kérdése pedig egy lépéssel sincs előbbre multkori stádiumánál.

A fürdőre égető szükség van. A holt Körös vizének ártalmas voltáról már sok szó esett, mégis rá van a közönség utalva, pedig feltéve, hogy nem ártalmas, de legalább is undorító állóvíz.

Az artézi kút üditő, egészséges víze pocsékba megy.

A fürdő közszükség.

A bizottságokban sok okos beszéd hangozhatik el pro és contra, sőt még annak a lehetősége sincs kizárva, hogy számot vetve a körülményekkel, abban fognak megállapodni, hogy mivel a fürdő-vállalat remélhetőleg haszonnal nem fog járni, ejtessék el a kérdés végleg.

Nagyon is valószínű, hogy egy nagy regi-vel dolgozó fürdőt Szarvas közönsége nem bír meg, mert a népszerű zöme nincs fürdőhöz szokva, s így idegenkedik attól.

Ez a körülmény fogja a takarékpénztárakat a fürdő kérdésében tartózkodásra bírni.

Ha azonban a pénzüzetek községünk érdekének szolgálai akarnak, ne legyenek szűkmarkúak. Tekintsék a befektetett tőkét olyannak, mintha az valamelyik fővárosi pénzüzetnél őriztetnék 3, vagy 3½%-et hozó betét

gyanánt és ne várjanak a vállaltól egyelőre hasznot. Lehet, hogy idővel, midőn a fürdő keresett és népszerű intézménynyé lesz, nagyobb jövedelemre nyílik kilátás.

A községnek pedig nem szabad kimélni az anyagi áldozatot és minden lehető el kell követni, hogy a fürdő mielőbb létesüljön. Reméljük a legjobbat.

Nemo.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Saskó Soma szarvasi főgymnasiumi tanár ma tartotta eljegyzését Benka Jolánával, Benka Gyula főgymnasiumi igazgató leányával. A szerelem költötte frigyhez őszinte szerenese kívánatainkat fűzzük.

— **Kossuth-ünnepe.** 1902 szeptember 19-én Kossuth Lajos születésének századik évfordulója lesz. Ennek a napnak fényes megünneplésre lázasan készül az egész ország. Csak egy pár község marad el az ünnepléstől. Ezek közé tartozik Szarvas is. Nem érthetjük, mi lehet az oka ennek. Annyi azonban tény, hogy ez örök szegényfolt marad nemcsak a helybeli u. n. Kossuth-párton, hanem az egész városban.

— **Ház vétel.** Mint értesültünk, községünk előjárósága, a községháza mellett levő Grósz Armin órák tulajdonát képezett házat megvette. Csak előismeréssel kell adoznunk előjáróságunknak e cselekedetért, hogy főútnak e kirívó, s a községházat is disztelenítő épületet leromboltatja.

— **A szarvasi kir. járáshíroság épülete** a fogház építése illetve elkészítése szépen halad előre, a mennyeiben nemcsak a falfalak, de a közfalak, a boltozatok is elkészültek, s a tető is fedél alá került, a villámhárítók s a kéményseprő-járók is készen vannak. Az asztalos- és lakatosmunkák is nagyban készülnek, s mint értesültünk, e hét folyamán az ablakfelek be lesznek helyezve s a vakolási munkálathoz is hozzá fognak.

— **Az őcsüdi telekkönyvi átalakítási munkálatok,** mely mint tudva van, az őcsüdi volt községi legelő és Kovács-laponya zugi kenderföldeknek egyenkénti telekköny-

Húne nekünk, hogy emlékezz!
Emlékezzünk azokról meg,
Kik csak értünk éltek, haltak;
A kik nekünk szabadságot,
Szabadságot, hazát adtak,
Halás dolog, szép is volna,
Sőt talán még köteleesség.
De hiába, olyan hitvány
Ez a mai, új nemzetség.
Nincsen ennek semmi gondja
Semmi szépre, semmi jóra.
Hát csak sirjon, csak zokogjon
Az a fájó magyar nótá.
Sirjál, sirjál Kossuth Lajos,
A nót sirras, van itt bőven,
A te néped, magyar néped
Pusztulóban, veszendőben,

Nagy stráfos szekerek jönnek dübörögvé.
(Talán tatarjárás, ha nem, mi ütött be?)
Temételen láda van rájuk pakolva,
Nézi egy szobalány, pokrócot porolva.
Göndör fürtü fejét addig-addig tőri,
A míg nagynehezen végre csak kisüti,
Hogy kiké az a sok, töméntelen láda.
S szobák puccos öre — Istenkém, nagyságai!
— Ilyetén sikolt fel — megjötték, itt vannak,
Hozzánk a színészek végre bevonultak.

Ugrándozik szívem, ha gondolok rájuk,
Pócsy urnál láttam fotográfiájuk.
Juj nagysága, kérem, milyen szépek, fessék —
Nem fogod be mindjárt azt a pergő
[nyelved]

Igy süvült rá zordon a háznak asszonya.
S szobák puccos öre elhallgat s porolja
Tovább a szőnyeget. Így most az én gondom,
Thalia papjait sorba bemutatnom.
De hát kin is kezdem, kényes egy probléma,
(Oh hogy mért nem vagyok, miként a hal
[néma])

Ruzsinezkyvel kezdem, a kinek a hangja
Mint ha ezüstből von — mondják — kifaragva.
S Káldy Mariskával folytassam a dalom, —
Ragányi, Lévy haragudnók nagyon,
Lévéen mind a három operettben első,
Szívemnek, lelkemnek istenugyse tetsző.
Hol maradna akkor Till Róza, Nagy Vilma,
A drámai anya s operett-komika.
Oláhné ő náluk semmivel sincs hátrább,
Mint paraszt-komikát, az csak egyszer
[láttnád.]

S az édes, a kedves, aranyos Ilonka,
De sok ember lesz még itt az ő boldogja.
Kicsi lányka volt még, a mikorom itt járt,
Itt álmodta végig a gyermekkor álmát.
S istenem, hogy megnőtt, hogy feleséperedett,
Teltsége vele együtt növekedett.

Drámai Szász Anna, Kürthy Margit szönde,
Miért őket rimbe nem elsőnek szedte
A szegény Hegedős, bosszút líhegnének.
Jobb is ha elmarad erről hát az ének,
Eldönteni azt én ugy sem tudnám, higgyék,
Ki legyen az első. Mind kiváló. Mind szép.
Azért hát hölgyeim, búcsút mondok mostan,
Mert mi sok az megárt jobban ugy mint roszban
Hegedős.

Ha egy-egy nótát . . .

Ha egy-egy nótát eldaloltam,
A csüggedés vesz erőt rajtam . . .
Meddig tudok még énekelni?
— Önkénytelenül kérdi ajkam! . . .
Valjon az a szív — az én szívem —
Mely telve van ezer virrúggal,
Tavasz multján fog-e dobogni,
És égni, égni izzó lánggal? . . .

Tudok-e bízni, hogy az Isten
Ki szesz csapással vert meg engem,
Egy új tavaszt, egy új virradat
Fakaszt az én beteg szívemben?
A mult idők vézré ebehé
Gyógyító balzsamot fog adni
És lesz eróm a régi helyütt
Egy új, nyugalmas fészket rakni?!

Óh! ne tagadd meg, mit te, Te adtál
Hajdan a szívem középsébe,
Hogy reménységgel tekinthessek
Bizonytalan jövőm előbe,
Hogy legyen eróm énekelni,
Leiket lehelni egy-egy dalba,
Amíg azon a csendes órán
Körörcinek — ravatalra! . . . Székely Sándor

várta és remélte, hogy ezt a szini saiont Szendrei kassai szinigazgató társulata fogja megnyitni. Mikor azután nyilván volt lét, hogy a szinügyi bizottság a kassai szin-társulatot elejtette s a helyhatósági engedélyt a pécsi szin-társulat kapta meg, általában lett a meglepetés. Ebből a meglepetésből fejlődött ki az a vád, miszerint a szinügyi bizottság a közönség érdekeit nem képviseli kellőleg.

Erre vonatkozólag a legilletékesebb helyről nyert információk alapján a következőket írhatjuk:

Midőn a szinügyi bizottság a kassai szinigazgató-ajánlatát megkapta, egy kevéssé tamáskodott az igazgató ama ígére-
tében, hogy hozzánk teljes katonabandával fog bejönni. Ezért sürgőnyileg kért felvilágosítást az igazgatótól, fontartja-e pályázatát s különösen annak a katona zenekarra vonatkozó részét. Mire a director a következő sürgőnyvel válaszolt: „Pályázatommal teljes opera és operett társulattal futatom, kérek Kassára gyors határozatot. Szendrey.” Ezt azután meg is kapta; miután tudatták vele, hogy a helyhatósági engedélyt ő kapta meg arval a feltétellel, ha a 400 kor. készpénz kaucziót leteszi. Küldözle ezután Szendrey az ígéretek sürgőnyileg és levélileg, hogy ekkor és ekkor leteszi a kaucziót. Ezt azonban több rendbeli sürgőnyileg történt felszólítás daczára sem tette meg. Mikor azután ezt a huza-vonát az Előjáróság megsekkalta, a következő sürgőnyt menesztette Szendreynek: „Értesítjük uraságodat, hogy miután az engedély megadásához kötött azon feltételnek, hogy 400 korona készpénz ovadékok legyen le, többszöri ígéréte daczára máig sem lett elcget. A feltételen megadott engedélyt ezimel visszavonjuk. Szarvas, 1901. december 19-én. Az előjáróság nevében Salacz József, első jegyző.”

Látható ezekből, hogy az Előjáróság és a szinügyi bizottság a midőn ily képen járt el Szendreyvel szemben, teljesen helyesen cselekedett. E tekintetben tehát Előjáróságunkat, szinügyi bizottságunkat jogosan váddal illetniük nem lehet.

Más szempont, más elbírálás alá esik azonban ténykedése, illetve nem ténykedése a színház miserábilis állapotán való segítés tekintetében. Közönségés színészek részéről egyaránt általános a panasz ezért. Az öltözök szűkek, zsinorpadlás nincsen, díszlet semmi, a léghuzam rettenetes, az ajtók úgy nyikorognak, hogy az ember az V. László ez. balladá hangulatába képzelet magát, a mely balladában tudvalevőleg a szőlőkank végi ugyanezt a műveletet, esikorogván kegyetlenül élesen.

Nem kívánjuk, nem is kívánhatjuk, hogy mind a bajok egyszercz nyerjonek orvoslást. De nem hisszük, hogy kellő körültekintéssel, cölserü beosztással már rég ne lehetett volna segíteni e miséjiaakon. Annál is inkább, mert mindezen itt felsorolt panaszok már rémek színházunk felépítésével együtt solhangzóttak. Azóta pedig ha nem is hossza, de nem is rövid idő telt el. Telt ezalatt valamit a szinügyi bizottság? Ugy látjuk, hogy semmit. S mi az oka ennek? Nem merjük feltételezni a szinügyi bizottságról, hogy az ő ügybuzgalmánának hiánya, az ő hányagsága volna az oka. De azt az ellenvetést sem fogadhatjuk el, hogy nincs pénz!

Hova lesznek azok a jövedelmek, melyek

a színház diszletei javára rendezett táncmulatságok bevételeiből folynak be? Hová fordítottak azok a díjak, melyek a szinigazgatók a színházért fizetnek? Hová lesznek azok a bevételek, melyek egyes szindirectorok által rendezett szinelőadások jövedelméből fordítottak e célra? S ha ez talán mind nem volna elég, nincsen ott a képviselőtestület, mely ha hozzá ily irányu kéressel fordulnának, bizonnyal nem fogja támogatását megtagadni.

Annál inkább csodálkozunk a jelenlegi maradi állapot, mert tudvalevőleg a szinügyi bizottság megalakulása után elhatározta, hogy színházunkat renováltatni fogja. Vagy hát nálunk a szót sohasem követi a tett?

Nádasy. Miután a kassai director pályázatán el lett ejtve, színházunkat a másik pályázó; Nádasy kapta meg, a pécsi nemzeti színház igazgatója. E társulat tagjainak a névsora a következő: B. Ruessinszky Ilona (coloratur énekesnő), Káldy Mariska (operette soubrette), Ragányi Iza (operette és népszimü énekesnő), H. Lévy Berta (népszimü énekesnő), Komlóssy Ilonka (nőiva és társalgási), Kürthy Margit (szende és társalgási), M. Till Róza (drámai anya), Oláhiné Henriette (paraszti komika), A. Nagy Vilma (operette komika), Szász Anna (drámai színésznő). Ezenek kívül nyolc segéd-színésznő és négy ballettáncosnő. Almássy Endre (szerelemes és jellem), Hevessy Gábor (jellem és apa), Halvani Ede (jellem és opereta énekesi), Mezei Béla (Kedélyes apa), Pásztor János (paraszti apa), Nádasy József (operett buffo-komikus), Radványi Dezső (baritonista), Toronyi Gyula (tenorista), Tisztay Miksa (operette buffo-komikus), Kardos Andor (társalgási) és nyolc segéd-színész.

Mint hogy e társulatot tekintélyes helyről ajánlották a szinügyi bizottságnak, semmi okunk sine felettük már jó előre elfogultan ítélni. A budapesti lapok idevágó tudósításainak értékét jól ismerjük, azokat kár is figyelembe venni. Színészeink különben erősen fogádkoznak, hogy már az első három előadással meg fogják hódítani a közönséget. Adja Isten! Bár remekbe épült színházunk monumentális szépségei teljesen beleillenek abba a környezetbe, a mely azt körül veszi, mégis tisztelettel bálokorkodunk az érdemes Előjáróságához ama kérdéssel fordulni, nem találná-e üdvönsnek és célszerűnek a színház körül lévő tenger szemét közzől egy kis tisztogatást rendezetni?

Ez a kérdés különben talán a tekintetes fősolgabírótságot is érdekli.

Mi mindenesetre figyelemmel logjuk kísérni, történik-e intézkedés ez irányban. Gyöngyi László, a kolozsvári nemzeti színház volt jeles komikus a Nádasy szin-társulatához szerződött.

SPORT.

Torna. A békéscsabai tornaegylet, mely már a multban is fényes sikereket aratott versenyekkel, folyó hó 20-án országos jellegű tornaversenyt rendez. Tekintve az egyesület vezetői és tagjai buzgalmat és azt, hogy a társjegylek tömegesen küldik tornászait, a versenyre reményt nyújt arra, hogy a törekvő egyesület báberait ezzel is szaporítani fogja. A verseny, mivel a sportnak majdnem minden

ágára kiterjed, egész napot fog igénybe venni és befejezésül, hogy minden vendégtornász kedves emlékekkel térjen haza, táncmulatság lesz a Széchenyi-ligetben. A verseny sorrendje a következő: a) reggel: 1. országuti kerékpárverseny, távolság 32 kilométer. Utírány; Csaba-veszei híd, gerlai, híd — Csaba (kétzer). Indulás reggel 6 órakor. Díjak: nagy ezüst érem ezüst és bronz érem. 2. Kardvívó verseny amatőrök részére. Díjak: tiszteletdíj s arany érem, tiszteletdíj s nagy ezüst érem, tiszteletdíj s ezüst érem. Kezdeto d. e. 9 órakor, helye a főgymnasium tornacsarnoka. b) Délután 3 órától: 1. Száz jardos síkfutás. Díjak: nagy ezüst és bronz érem. 2. Megnyitó kerékpárverseny 1000 méterre. Díjak: nagy ezüst, ezüst és bronz érem. 3. Diskos dobás. Díjak: tiszteletdíj és nagy ezüst, ezüst és bronz érem. 4. Nyújtó és korlátverseny. Elsőnek arany-érem és a torna-egyesület tiszteletdíja. Másodiknak nagy ezüst, harmadiknak ezüst s negyediknek bronz érem. 5. 400 méteres gátverseny Csaba város bajnokságért. Díjak: Aranyérem és bajnoki cím az 1902-ik évre, nagy ezüst és ezüst érem. 6. Kerékpárverseny 3000 méterre. Díjak: nagy ezüst, ezüst és bronz érem. 7. Távolográs verseny (földről) Díjak: arany, nagy ezüst, ezüst és bronz érem. 8. Gerelyvetés. Díjak: tiszteletdíj s nagy ezüst érem, ezüst és bronz érem. 9. Rudugrás magasra (földről). Díjak: tiszteletdíj s nagy ezüst érem, ezüst, bronz érem. 10. 1000 méteres síkfutás. Díjak: elsőnek arany, másodiknak nagy ezüst, harmadiknak ezüst, negyediknek bronz érem. Díjkiosztás este 9 órakor a Széchenyi-ligetben.

Minden versenyszám nyílt és részt vehet benne minden sport egyleti tag. Minden versenyző 4 kor. bánatpénzt is tartozik nevezésük beküldeni. Michnay Gyula tornatanárhoz, ilhez a nevezések címzendők. Nevezési határidő 1902. augusztus hó 15. délután 6 óra. A vendég versenyzők elszállásolásáról a rendező egylet gondoskodik. A versenyre vonatkozólag részletes felvilágosítást nyújt dr. Margócsy Miklós ügyvéd, egyesületi titkár.

Football. Szarvas sportkedvelő ifjúsága, már a mult évben nálunk is megkedvelt football-játék gyakorlása céljából ismét csoportosul és a játékokat már meg is kezdte az Erzsébet-liget nagy köröndjén. A szép és erősítő játék ugyancsak próbára teszi ifjúságunk tehetségét, mert e játékhöz nem elég a nyers erő, hanem gyors és ügyes összjáték a döntő; minden embernek társaira is kell gondolni, mert az önző játékos többet árt, mint használ. A játékosok nagyrésztben még kezdők, a felszerelés is hiányos, és így komoly mérkőzések — melyek valóságos csaták — még nincsenek, de a nagy igyekezet és játékedv nemsokára e kezdettel járó nehézségeket is legyőzi. Játékidő: naponta délután 5 és fél órától 7 és fél óráig. A csapatba belépéseket Vas Napdor fogad el.

KÖZGAZDASÁG.

Piacz.

Búza. Vettek 13 kor., 13 kor. 20 filléért. Az árak aránylag felesigáztották s nem felelnek meg a budapesti paritásnak.

Kínálat mintegy 3—4000 mm. Ebből azonban csak mintegy 500 mm. adott el.

Árpa. Szilárd. E címből kötés nem volt, a mennyiben gazdáink ezt a kukorica pótlásául akarják tartani. Új árpa 9 korona.

Tengeri. Szilárd. A kínálat tartózkodó, magas árra számít. E címből sem volt üzlet.

Repce. Ajánlat eladásra kevés, 18 koronában tartott áron.

Eladók figyelmeztetése. A pénteki piacon dobozóval lett a termelők és eladók figyelme felhiva arra, miszerint eladni szándékolt gabonákat a község mázsáján anélkül, hogy meg, nehogy a kereskedők tulkapásainak essenek áldozatul.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. S. Gyula. Köszönettel vettük. Első a mai, második a jövő számban.

B. D. Csaba. Térésükre miatt a jövő számban.

J. I. Mezöberény. Küldeményeit várjuk. Jó kívánásait köszönjük.

S. S. Szarvas. B. levelében teri kérdésre lapunk első oldalán megtalálható a válasz. Ha az kielégíti cikkelt kész örömmel fogjuk fogadni. Több kéziratról a jövő számban.

Kiadó lakás.

Lévay Baláznak, a Beliczey-úton levő házában

egy utcai lakás

s a hozzá tartozó mellékhelyiségek

bérbe kiadó.

Érdeklődők értekezhetnek a tulajdonossal.

1—2.

6.

1.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

pék üzletemet

ujjonnan rendeztem be, s két sütő kemencét állítottam, s nálam naponként kétszer lehet sütni.

Szíves tudomásra hozom, hogy házi kenyér sütődét is rendeztem be, s nálam naponként kétszer lehet friss sütésű s jó házi kenyeret kapni.

Pék sütemények a házi kenyér kívánatra házhoz szállíthatnak.

Vitál J.

péküzlete

Szarvason.

1—3.

2.

1.

Hirdetés.

Értesítem a n. é. közönséget, hogy a Molnár Sámuel-féle házban Kossuth Lajos-utca 507. szám alatt

előnyomtató intézetet

nyitottam.

Dús választékot tartok mindenféle írott és nyomtatott disztribúcióból. Női kelegyékre és disztribúciókra való virágok és monogramokból, minden nagyságban.

Mintáim a mai kor igényeinek teljesen megfelelőek úgy, hogy a legkényesebb ízlést is kielégíthetem.

Szíves pártfogást kér

Garay Mártonné,

az előnyomtató tulajdonosnője.

1—1.

Nagy liszt raktár.

Szolnoki, mezőtúri és szarvasi henger malmok lisztraktáranak, nagyban és kicsinybeni eladása.

Mindennemű korpa, dara, árpa, zab, tongeri s naponta friss sütésű házi kenyér eladása.

Zsák kölesön intézet, bármily mennyiségű zsákok kaphatók kölesön.

Utányos árak, pontos és kifogástalan kiszolgálás.

Tisztelettel

Keszt Sándor,

Szent István király-utca

Az új patika mellett.

1—3.

8.

JULIUS ARK.

Naponként friss házi kenyér.

ÉRTESÍTÉS.

Miután építész, műszaki irodámat Szarvason megnyitottam, akár mint tervező, akár mint építésvezető, elfogadok minden néven nevezendő nyilvános és magán épület (u. n. magas építmény felépítését, kibővítését, külső és belső átalakítását, díszítését, mindennemű emlékművek, bútorok és lakásberendezések elkészítését, ezenfelül helyszíni felvételek, terepmunkák, talajkutatások, mérések és számítások végzését, az épületekkel kapcsolatos fűtő és szellőző berendezések, csatorna, vízvezető és világító hálózatok és egyéb mellék munkálatok fogantatását, kész építkezések felülvizsgálatát és leszámlását, építési szerződések megkötésében műszaki és gazdasági szempontból az építendő érdekében való közreműködést, magas építményekre vonatkozó szakvélemények adását, valamint a magas építményekre vonatkozó peres ügyekben a törvényszékek és bíróságok előtt szakértőül és becsülőül való működést.

Szarvason, 1902. augusztus hó 1-én.

Szaboles Dénes

okleveles építész.

1—2.

1.

1.

Szeszes italoknak

nagy- és kis mértékbeni eladása.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Szarvason, a Szent István- és az új templom-utca sarkán levő 703. szám alatt házában, a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

Vendéglőmet

megnyitottam, hol jó és olcsó italok és ételek kaphatók.

1 liter jó kerti bor ára . . .	64 Btér.
5 „ egyzeri vétélnél . . .	60 „
1 pohár friss bídóg oőr . . .	14 „
1 líveg „ „ „ „ „ . . .	30 „
5 „ vétélnél . . .	28 „

Nem különben mindenféle pálinka nemek, s jó kerti borokat, s legolcsóbb árban s a legjobb minőségben kapható nálam:

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Weisz Márkus

vendéglős.

1—2.

2.

1.

SZARVASI HITELBANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

közhírré teszi, hogy üzleti működését augusztus 5-én (Kedden) a Deák Ferencz-utca 107. sz. (Opauszky-féle) házban megkezdi.

A bank engedélyez jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokokra, házak és épületek értékének beszámítása mellett, kivételesen csupán házakra is, 1000 koronás vagy ennél magasabb összegű

évjáradékos készpénz-kölcsönök árfolyamlevonás nélkül

tehát minden 100, koronáért 100 koronát fizet ki készpénzben:

A mindig egyenlő törlesztési részletek, melyekben a kamat és tőketörlesztés is befoglalattatik, félévenként, vagy a fél tetszése szerint

évenként csak egyszer

fizetendők. E kölcsönök a legelőnyösebb feltételek és gyors elintézés mellett 16-tól 41 évig terjedő időre adatnak.

Előnyös feltételek mellett engedélyeztetnek továbbá 200 koronán aluli összegű

kölcsönök kötelezvényekre

is, a mi a váltóval járó sok utánjárást és az óvatolást elkerülhetővé teszi. Nagyobb személy hitelek váltó alapján adatnak.

A kölcsönök hosszabbításánál (profongálásnál) az alapszabályok értelmében a kamatokon felül **semmiféle díj sem szedhető.**

Takarékbetétek

4 $\frac{1}{2}$ % napi kamatozás mellett

fogadtatnak el. A tőkekamatadót az intézet viseli és ezen felül a tiszta haszonból még

3 % nyereség-részesedés

nyújtatik a betevőknek.

Bővebb felvilágosítások az intézetben készséggel nyújtatnak.

Szarvasi Hitelbank Részvénytársaság.

NYAKKENDŐK, KESZTYŰK, ZSEBKENDŐK.

Deutsch Armin

Első Divatüzlete B-Szarvas,
Árpád Szálloda épület.

Ajánlja dusan felszerelt cipő-, kalap-, fehér-
nemű divat raktárát.

Menyasszonyi kelengyék 80 frttól kezdve.
a legfinomabb kivitelben.

Gyermek- és fiu-ruhák nagy választékban.

Mindenféle s legjobb ruhadíszek, selyem
kelmék mindenféle színekben.

1-2.

4.

1.

VIDEKI MEGRENDELÉSEK A LEGPONTOSABBAN ESZKÖZÖLTETNEK.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ség szives tudomására adni, hogy

lisztüzletemmel
kapcsolatosan

házikenyér-üzletet

is nyitottam, hol naponként 3-szor friss
kenyeret lehet kapni.

Megrendeléseket hához szállítok.

Tisztelettel

Scheiner Bernát,

a „Szarvasi Elő Hengerműalom”
lisztőráktárosa.

1-3.

3.

1.

